

notat

COVID-19-EPIDEMIEN :

Veileder i smittevern for Norges domstoler ved fysiske rettsmøter

Folkehelseinstituttet og Domstoladministrasjonen,

3. utgave 12.01.2021

Covid-19-epidemien

**Veileder i smittevern for
Norges domstoler
ved fysiske rettsmøter**

Folkehelseinstituttet og
Domstoladministrasjonen

3. utgave, 12. januar 2021

1 Overordnet	3
1.1 Domstoladministrasjonens samordningsansvar	3
1.2 Lederansvar	4
1.3 Om viruset, sykdommen og smitteåte	4
2 Smitteforebyggende tiltak	5
2.1 Syke personer skal ikke være tilstede	5
2.2 God hygiene	6
2.2.1 Hånd- og hostehygiene	6
2.2.2 Godt renhold	7
2.3 Redusert kontakt mellom personer	8
3 Spesielle forhold til vurdering for domstolene	9
Risikoutsatte grupper	11
Sjekkliste for godt smittevern	12

1 Overordnet

Veilederen er utarbeidet av Folkehelseinstituttet (FHI) og Domstoladministrasjonen (DA). Oppdraget ble gitt av Helse- og omsorgsdepartementet via Helsedirektoratet til FHI etter henvendelse fra DA. Første og andre utgave er utarbeidet av FHI og DA. Tredje utgave er utarbeidet av DA med henvisning til gjeldende anbefalinger fra helsemyndighetene og FHI sin mal smittevernveileder bransjestandard.

Så lenge viruset sirkulerer i samfunnet vil det alltid være en risiko for smitte og det kan oppstå smittetilfeller selv om det er utøves godt smittevern. Det er ikke høyere risiko for smittespredning i domstolene enn i samfunnet ellers. Implementering av smitteverntiltak i domstolene vil redusere risikoen. Veilederen gir innsikt i og råd om hvordan domstolene kan avvikle saker sammenholdt med et forsvarlig smittevern. Rådene justeres innenfor rammene av gjeldende nasjonale råd og anbefalinger fra helsemyndighetene. De er derfor overordnede og må tilpasses smittesituasjonen og varierende lokaliteter.

Alle saker kan avvikles, så lenge smitteverntiltakene kan overholdes. Veilederen omhandler fysiske rettsmøter og gjelder for tingrettene, lagmannsrettene og jordskifterettene. Digitale rettsmøter er anbefalt der dette er mulig å gjennomføre og kan være en fullgod erstatning for fysisk rettsmøte.

Første utgave ble publisert 28. april 2020, og andre utgave 9. juni 2020

Endringer i 3. utgave:

- *Innledning* – noen justeringer og at tredje utgave er utført av DA ved bruk av FHI sin mal for bransjestandard innen smittevern.
- *1.3 Om viruset, sykdommen og smitte måte* – forkortet og hentet fra FHI
- *2.1 Syke personer skal ikke være til stede* – oppdatert og hentet fra FHI
- *2.2 God hygiene* – oppdatert og hentet fra FHI, inkludert avsnitt om «Smitte via bruk av felles utstyr», «Munnbind» og «Ventilasjon og lufting»
- *2.3 Redusert kontakt mellom personer* – oppdatert med «Besøksregistrering»
- *Risikoutsatte grupper* – forkortet og oppdatert, hentet fra FHI

1.1 Domstoladministrasjonens samordningsansvar

Domstoladministrasjonen har overordnet ansvar for å samordne HMS-arbeidet (AML § 2-2) på virksomhetsnivå. Dette for å sikre fullt forsvarlig arbeidsmiljø for alle som utfører arbeid i domstolene. På lokalt nivå har domstolene et selvstendig samordnings- og informasjonsansvar. Samordning på virksomhetsnivå anses nødvendig for godt smittevern i domstolene, og er forankret i Hovedarbeidsmiljøutvalget (HAMU) for domstolene. På virksomhetsnivå gjelder samordning med Politidirektoratet, Riksadvokaten, Advokatforeningen, og Røde Kors (vitnestøtteordningen).

Veilederen er tilgjengelig for alle.

På domstolenes egne nettsider er veilederen supplert med annet informasjonsmateriell. Dette sikrer enhetlig kommunikasjon og trygghet for alle.

1.2 Lederansvar

Domstolleder er ansvarlig for å sikre at domstolens drift skjer i samsvar med gjeldende lover og regelverk. Domstolleder er samtidig ansvarlig for å sikre en forsvarlig drift som tar hensyn til smittevern, og plassere ansvar for ulike oppgaver i forbindelse med smitteverntreglene. Domstolene bør ha lokalt tilpassede planer for smittevern etter råd gitt i denne veilederen. Ingen medarbeidere kan personlig lastes dersom smitte i en domstol oppstår.

Det oppfordres til at leder inviterer tillitsvalgte og verneombud for å gjennomgå veilederen og fordele ansvar og oppgaver. Domstolene må sørge for nødvendig opplæring og informasjon til egne medarbeidere og til brukerne av domstolen. Alle medarbeidere må være forberedt på å løse smittevernoppgaver under korona-pandemien.

Domstolene har et selvstendig samordnings- og informasjonsansvar på lokalt nivå (eksempelvis byggets huseier, renholdsfirmas, vokter- og sikkerhetsfirma, eventuelle service- og håndverkerfirma og andre som regelmessig utfører arbeid i domstolene). Lokal kontakt med og informasjon til meddommere, faste aktører innen politi- og påtalemyndighet, advokater, sakkyndige, og tolketjenester anses svært viktig. Likeledes informasjon ut til øvrige. Smittevern faglig forsvarlig drift innebærer godt samarbeid mellom alle nevnte aktører som har oppgaver i domstolene.

Alle som befinner seg i en domstol skal utøve godt smittevern under covid-19-utbruddet. Det betyr at de tre hovedprinsippene for smittevern som beskrevet i denne veilederen, må overholdes både i og utenfor domstolene.

Det bør gjøres lokale tilpasninger ut fra råd i denne nasjonale veilederen, eventuelt i samarbeid med kommunelegen. Utover det må domstolene gjennomføre egne skriftlige risikovurderinger ([se Arbeidstilsynet](#)) og treffe nødvendige smitteverntiltak. Rådene justeres innenfor rammene av gjeldende nasjonale råd og anbefalinger fra helsemyndighetene.

1.3 Om viruset, sykdommen og smitemåte

Covid-19 forårsakes av viruset SARS-CoV-2, i dagligtale ofte kalt nytt koronavirus. Viruset kan forårsake luftveisinfeksjon av varierende alvorlighetsgrad. Det smitter hovedsakelig via dråpesmitte der virus fra luftveiene til en syk person spres med små dråper ved for eksempel hosting og nysing, og videre til en annen persons luftveier. Smitte kan også forekomme dersom man får dråper fra luftveiene på hender eller gjenstander som andre tar på og derfra overfører viruset til slimhinner i øyne, nese eller munn (kontaktsmitte).

Det er per i dag ikke grunnlag for å hevde at luftsmitte er en vanlig smitemåte for covid-19. Det er ikke dokumentasjon for mat- eller vannbåren smitte. Viruset tåler ikke såpe og vann, heller ikke desinfeksjon med alkohol eller temperaturer over 60°C. I tillegg blir viruset raskere inaktivert utendørs.

For mer informasjon, se [Folkehelseinstituttets nettsider](#)

2 Smitteforebyggende tiltak

Det gjøres mange tiltak i alle deler av samfunnet som til sammen begrenser smittespredningen. Til tross for godt gjennomførte tiltak kan likevel tilfeller av covid-19 og andre infeksjoner oppstå. Dersom smitteverntiltak som foreslått her gjennomføres, vil smittespredningen likevel begrenses. Det er viktig å bruke tiltak som er tilpasset ulike situasjoner og lokale forhold. Det er ikke nødvendig å legge til ytterligere tiltak enn de som er beskrevet her.

Formålet med rådene er å reducere risiko for smitte av covid-19. De tre grunnpilarene for å redusere risiko for smittespredning er:

- 1. Syke personer skal ikke være fysisk til stede**
- 2. God hånd- og hostehygiene og godt renhold**
- 3. Redusert kontakt mellom personer**

- Det aller viktigste smitteverntiltaket er at syke personer skal holde seg hjemme.
- Å hold avstand og hostehygiene er avgjørende for å begrense dråpesmitte. Økt fysisk avstand mellom mennesker reduserer muligheten for smitte, også før symptomer på sykdom oppstår.
- Håndhygiene og spesielt det å unngå å ta seg i ansiktet med urene hender er viktig for å hindre kontaktsmitte.

2.1 Syke personer skal ikke være tilstede

Personer med nyoppståtte symptomer må ikke møte fysisk i retten, på jobb eller i andre sammenhenger der de møter andre.. Domstolene må kommunisere dette tydelig til ansatte, brukere og andre.

Symptomer på covid-19 kan være milde og vanskelige å skille fra andre luftveisinfeksjoner. Man regner med at viruset kan smitte 1-2 døgn før symptomstart. Smittsomheten er størst idet symptomene oppstår. Dette er også grunnen til at det er viktig å være oppmerksom på symptomer som er nye, mens restsymptomer etter gjennomgått luftveisinfeksjon er av mindre betydning for smittsomhet.

Personer som ikke kan være fysisk til stede

- Personer med nyoppståtte luftveissymptomer og/ eller sykdomsfølelse skal ikke møte, selv om symptomene er milde. De skal holde seg hjemme til allmenntilstanden er god. De kan komme tilbake når de føler seg friske og feberfrie, selv om de fortsatt har enkelte symptomer etter luftveisinfeksjon (noe hoste, snørr, tett nese). [Folkehelseinstituttets nettsider](#) gir oppdaterte råd.
- Personer som er i [karantene og isolasjon](#).

Ved oppstått sykdom under gjennomføring av sak

Vedkommende må snarest forlate rettssalen, og bør dekke til munn og nese hvis de ikke kan holde to meters avstand til andre for å redusere smittespredning. Syke personer som må hentes av andre, bør vente på et eget rom eller ute der det ikke er andre. Syke personer

bør ikke ta offentlig transport. Eventuell testing avklares med lege etter gjeldende retningslinjer.

I etterkant rengjøres rom, toalett og andre områder der den syke har oppholdt seg. Benytt vanlige rengjøringsmidler.

Ved bekreftet covid-19- i domstolen

- Kommunelegen har ansvaret for smitteoppsporing samt oppfølging og råd til nærkontakter, ikke domstolleder. Tiltak iverksettes av kommunehelsetjenesten først ved bekreftet tilfelle av sykdom, ikke ved luftveissymptomer som ikke er bekreftet covid-19.
- Ved bekreftet covid-19 gjelder egne regler om isolasjon og karantene for nærkontakter, se fhi.no. Disse skal ikke møte i retten.
- Medarbeidere som har bekreftet covid-19 oppfordres til å varsle leder.
- Det er kommunehelsetjenestens oppgave å vurdere behov for ytterligere tiltak.

2.2 God hygiene

2.2.1 Hånd- og hostehygiene

God hånd- og hostehygiene reduserer smitte ved alle luftveisinfeksjoner, også smitte med covid-19. Hygienetiltak bør utføres hyppig av alle, uavhengig av kunnskap om egen og andres smittestatus.

Domstolene bør tilrettelegge for god håndhygiene. Tilgjengelighet og plassering av håndhygienefasiliteter er viktig for etterlevelse av rådene. Fasilitetene bør være godt synlige og tilgjengelige der hyppig kontakt mellom mennesker finner sted. Eksempler på områder der det er viktig å ha mulighet for håndvask/ tilgjengelig hånddesinfeksjonsmiddel er:

- Fellesområder (toaletter, resepsjon mv.)
- Ved inngang og utgang
- På steder der det inntas mat og drikke, for eksempel spiserom, i kantine mv.
- Andre områder med mye aktivitet og der det er mange felles kontaktpunkter

Håndvask:

- Håndvask med lunkent vann og flytende såpe er en effektiv måte å forebygge smitte. Skitt, bakterier og virus løsner fra huden under vask og skylles bort med vannet.
- Tørk hendene med engangs papirhåndklær.
- Utføres som et minimum ved ankomst, mellom ulike arbeidsoppgaver, etter toalettbesøk, og før og etter kjøkkenarbeid og spising.

Alternativ til håndvask:

- Viruset er følsomt for alkohol, og alkoholbasert desinfeksjon (håndsprit) er et alternativ hvis ikke håndvaskmuligheter er tilgjengelig.
- Hånddesinfeksjon plasseres på steder der det ikke er håndvaskmuligheter (for eksempel i garderober, ved inngangspartier og ved kantiner).

- Alkoholbasert desinfeksjon er lite effektivt ved synlig skitne hender, da bør håndvask utføres.

Annet:

- Unngå berøring av ansiktet
- Host i albuekroken eller i et papir som kastes. Vask hender etterpå.
- Rene hender ved dokumenthåndtering, og berøring av ansiktet unngås.

2.2.2 Godt renhold

Det nye koronaviruset fjernes enkelt ved manuell rengjøring med vann og vanlige rengjøringsmidler. For utdypende informasjon om renhold, se [Rengjøring og desinfeksjon til sektorer utenfor helsetjenesten - FHI](#) (eller ikke lenke, bare ref¹)

- Gå gjennom rutiner og lokale renholdsplaner, og lag tilpasninger (organisering, ansvar og ressursbehov).
- Utsatte områder (se nedenfor) skal ha forsterket renhold. Ved svært lite smitte i samfunnet er det normalt tilstrekkelig med vanlig renhold.
- Det er ikke nødvendig å bruke ekstra beskyttelsesutstyr ved rengjøring. Vask hender etter at rengjøring er utført, også hvis man har brukt hansker.
- Det er ikke nødvendig å bruke desinfeksjon rutinemessig. Hvis desinfeksjon likevel brukes, må synlig skitt først tørkes bort med klut eller tørkepapir, ellers virker ikke desinfeksjonsmiddelet. Aktuelle desinfeksjonsmidler er alkoholbasert desinfeksjon og klorin.

Forsterket renhold på utsatte områder²:

- Kontaktflater som hyppig berøres skal rengjøres ofte, minimum daglig (servantkraner, dørhåndtak, heisknapper, gelendre, bordplater, armlener, vindushåndtak, lysbrytere, berøringspaneler, mikrofoner og lignende).
- Toaletter må rengjøres minimum daglig ved bruk.
- Engangs papirhåndklær og såpe skal være tilgjengelig, og man må sørge for at søppel tømmes regelmessig.
- Spisebord i kantine/ kjøkken vaskes med vann og såpe etter bruk.
- Arbeidsplasser rengjøres regelmessig ut fra bruk.
- Kontaktpunkt i vitneboks, tolkerom rengjøres mellom hvert vitne/tolk.
- Eventuelt løst utstyr som er delt mellom flere personer vaskes etter bruk.

Smitte via bruk av felles utstyr

Selv om enkelte studier viser at viruset kan påvises på flater og gjenstander fra timer til dager, er det usikkert i hvilken grad viruset er levedyktig og dermed i stand til å gi sykdom. For felles utstyr som er mye i kontakt med hender/ansikt kan det vurderes om det er behov for rengjøring etter bruk. Så lenge god håndhygiene ivaretas før og etter bruk av utstyret, vil risikoen for smitte være lav.

¹ <https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/rad-og-informasjon-til-andre-sektorer-og-yrkesgrupper/rengjoring-og-desinfeksjon-ved-covid-19-til-sektorer-utenfor-helsetjenesten/?term=&h=1>

Munnbind

Bruk av munnbind eller tøyunnbind er anbefalt i visse situasjoner i områder med økende eller høyt smittepress når det ikke kan holdes avstand. Se råd på FHI nettsider [her](#) og [her](#). Ellers, egne lokale bestemmelser kan forekomme, eksempelvis kommunale påbud om munnbind på offentlige steder og publikumsarealer i bygg.

Ventilasjon og lufting

Generelt anbefales å sikre god ventilasjon i lukkede omgivelser eller små rom med dårlig ventilasjon. Dette kan gjelde mindre saler, møterom, tolkebokser etc.

- Øk ventilasjonen i dårlig ventilerte rom. Forøvrig bør bruk og vedlikehold av ventilasjon følge vanlige rutiner. Å øke mekanisk ventilasjon i allerede godt ventilerte rom kan øke smitterisikoen.
- I tette rom som mangler ventilasjonsanlegg, anbefales det å lufte regelmessig. Vindu/dør og ventiler bør åpnes for å forbedre luftkvaliteten.
- Se mer informasjon fra FHI: «[Inneklima og risiko for smitte av covid-19 – Råd om ventilasjon](#)». Pdf-filen er hentet fra FHI nettside [her](#) (under avsnittet «Smittemåte» og punktet om «Luftsmitte»). Utdrag fra oppsummeringen i pdf-filen:
 - «For covid-19 er dråpesmitte vurdert som viktigste smittevei».
 - «Risiko for smitte er høyest i små rom med dårlig ventilasjon og risikoen øker med stigende oppholdstid. Det er økende evidens for at smittespredning primært skjer innendørs og hvor mennesker befinner seg i tett nærkontakt til hverandre (under 1 meters avstand)».

2.3 Redusert kontakt mellom personer

Redusert kontakt med andre er et tiltak som vil minske risiko for smitte fra personer som ikke enda har utviklet symptomer eller vet at de er smittsomme. For å oppnå dette kan man øke avstand mellom personer og redusere antall personer som samles.

Det er avstand til et eventuelt covid-19-tilfelle som vil avgjøre smitterisiko til den enkelte, og ikke primært varighet på rettsmøtet.

Den smittevernfarende anbefalingen er å holde minst en meters avstand mellom friske personer i alle situasjoner. Bakgrunnen for dette er rekkevidden for dråpesmitte. Se kapittel 1.3.

Selv om en meter regnes som tilstrekkelig for å minimere faren for smitte, regnes imidlertid personer som befinner seg innen to meter i mer enn 15 minutter til et *bekreftet covid-19-tilfelle*, som nærkontakter og disse skal vurderes for karantene. De øvrige tilstedeværende vil ikke omfattes av karantenereglene.

Det er viktig at kontaktreducerende tiltak opprettholdes i alle situasjoner og i alle ledd i møter mellom ansatte, aktører og parter. Erfaringsmessig er det lett å glemme disse tiltakene i mer uformelle situasjoner, som i pauser, transport til og fra etc.

Personer kan passere hverandre og være kortvarig i samme område uten større smitterisiko. Nær ansikt-til-ansikt-kontakt bør unngås.

Besøksregistrering

For raskere smittesporing benytt besøksregistrering. Følg nasjonale og lokale bestemmelser. Tilgjengelig er [løsning for registrering via QR-kode / SMS registrering](#) i domstolene. Lokal smittevernmyndighet er ansvarlig for smittesporingen, ikke arbeidsgiver, men arbeidsgiver skal bistå i arbeidet.

3 Spesielle forhold til vurdering for domstolene

Alle domstoler kan gjøre egne lokale tilpasninger for kontaktreduserende tiltak.

Adgang til domstolen for offentligheten

- Domstolene er åpne og har normal åpningstid.
- Av smittevernhensyn kan publikum oppleve begrenset fysisk adgang. [Informasjon om situasjonen finnes på domstolens eget nettsted](#), evt. kontakt domstolen.
- Domstolene vil sørge for at media og publikum kan følge rettssaker så langt det er mulig innenfor rammen av nødvendige smitteverntiltak.
- Ved begrenset adgang bør journalister få tilgang til pågående rettssaker primært via fjernmøteteknologi etter avtale.
- Offentlighet kan ivaretas gjennom tilstedeværelse i rettssalen, lyd-/bilde-overføring til et annet rom eller fjernmøteteknologi.

Ekspedisjon

- Hold minst en meters avstand.
- Besøksregistrering for raskere smittesporing, følg nasjonale og lokale bestemmelser.
- I situasjoner der ansikt-til-ansikt kontakt innenfor en meter er nødvendig, kan det brukes en fysisk barriere mellom personer, som for eksempel pleksiglass. Dråper stanses av glasset.
- Veiledning/hjelp av lengre varighet skjer fortrinnsvis via telefon/videomøte der dette gir like god kvalitet på tjenesten.
- Notarialforretning og mottak av post kan håndteres som normalt, forutsatt etterlevelse av avstandskrav og hygienetiltak.

Gangtraséer og fellesarealer

- Trange fellesareal bør ikke brukes til opphold. Hvis dette ikke kan unngås, kan det settes frem stoler med tilstrekkelig avstand imellom.
- Personer kan passere hverandre og være kortvarig i samme område uten at dette utgjør en smitterisiko.
- Marker tydelig pausearealet, gjerne for hver sak. Oppslag/påminnelser om avstandskrav.
- Heiser bør forbeholdes personer med bevegelsesvansker og varetransport.
- Eventuelt opprette merking på gulvet for å sikre avstand mellom personer i alle rom, garderober og andre områder hvor det kan oppstå trengsel.

Om flere saker avvikles på samme dag

- Koordiner ulike oppstarts- og pausetidspunkt internt i domstolen.
- Formidle oppstart tydelig til aktørene.
- Unngå for stor persontetthet/trengsel i vente-/fellesarealene.

- Planlegg for pausearealer som er allokert til den enkelte sak/sal for å unngå blanding av personer.

I rettssalen

- Hold minst en meter avstand.
- Så lenge smitteverntiltakene ivaretas er det ikke et maksimum tak på antall deltakere, men begrens likevel antallet personer til kun de nødvendige.
- Hvis det er vanskelig å opprettholde anbefalt avstand, må man vurdere alternative løsninger, for eksempel:
 - Vurdere om aktører, parter og vitner kan delta fra andre rom (i domstolen eller utenfor) via fjernmøte.
 - Vurdere fysiske skillevegger mellom personer, for eksempel pleksiglass. Ved bruk av fysiske skiller kan det tillates mindre enn en meter mellom personer. Dråper stanses av glasset. Skillevegger må ha en størrelse som sikrer at de rekker minimum 20 cm utover hode/bryst i alle retninger, selv om man lener seg forover bordet.
- Marker eventuelt plassering av meddommere, aktører og parter med tape/lapper.
- Vurdere leie av eksterne lokaler. Se informasjon om dette på [intranett](#).

Jordskifte – befaring og rettsmøter utenfor domstolen

- Begrens antall personer. Så lenge smitteverntiltakene ivaretas er det ikke et maksimum tak på antall deltakere, men begrens likevel antallet personer til kun de nødvendige.
- Hold minst en meters avstand.
- Unngå at parter kommer for nær ved bruk av kart-pc eller berøring av utstyr. Bruk om nødvendig papirkart til utdeling.
- Dommer og ingeniører bør (om mulig) kjøre hver for seg til befaring og rettsmøter.
- Allmenne smittevernregler gjelder også ved overnatting.
- Vurder bruk av fjernmøter og skriftlig behandling der dette er mulig.
- Ved rettsmøter i andre lokaler (skoler, lokale samfunnshus, idrettshus, kommunale bygg m.fl.) gjelder avsnittet om god hygiene og godt renhold. Organisering av dette kan avklares ved bestilling fra domstolen. Eventuelt kan det sørges for eget renhold av felles kontakt- og berøringsflater i rettsmøtet.
- I leide lokaler og ved mange selvprosederende parter vurder bruk av munnbind. Dette fram til tilviste plasser og spesielt når avstandskrav ikke kan overholdes.
- Ta med hånddesinfeksjon til steder der håndvask ikke er mulig.
- Nødvendige reiser gjennomføres i henhold til gjeldende råd på fhi.no.

Vitner, tolk, sakkyndig

- Det oppfordres til å gjøre avtaler om fjernmøter med både tolk og vitner når det er mulig og gir en fullgod erstatning for fysisk oppmøte.
- Dersom tolk er fysisk til stede, skal det kun være én tolk av gangen i tolkerommet. Sørg for rengjøring og god ventilasjon mellom hver tolk.

- Det bør sitte én sakkyndig pr bord og med nødvendig avstand, eventuelt benytt tilstøtende rom med fjernmøteteknologi. Alternativt fysisk skillevegg som f.eks. pleksiglass.

Kommunikasjon under rettsmøtet

- Oppfordre aktører og parter til fortrinnsvis å kommunisere via sms, e-post eller andre digitale kanaler, alternativt jevnlige pauser (husk å overholde anbefalinger om avstand, håndhygiene, osv.).
- Bevisførsel og dokumenter fremvises/overføres fortrinnsvis digitalt. Dokumenter kan håndteres som normalt, forutsatt at man etterlever anbefalt håndhygiene.
- Minimer bruk av papirer. Ingen papirer eller gjenstander skal ligge igjen etter endt rettsdag.

Domskonferansen

- Hold minst en meters avstand. Avholdes i sal etter endt rettsmøte, eller annet egnet rom.

Pauser, kaffe, vann og mat

- Sørg for at alle etterlever god håndhygiene i forbindelse med håndtering av vann- og kaffemaskiner.
- Sørg for tilgjengelig hånddesinfeksjon.
- Kantiner kan drives etter vanlige rutiner for kjøkkenhygiene gitt av Mattilsynet og i henhold til covid-19 forskrift §15. Det er ikke vist at covid-19 viruset smitter direkte gjennom mat eller vann. Se lenke [https://www.mattilsynet.no/Utbrudd av koronavirus/Mat og drikkevann/kan man spre koronasmitte ved profesjonell matlaging.38073](https://www.mattilsynet.no/Utbrudd%20av%20koronavirus/Mat%20og%20drikkevann/kan%20man%20spre%20koronasmitte%20ved%20profesjonell%20matlaging.38073)
- Avstand mellom personer i kantiner og spiserom må overholdes.

Risikoutsatte grupper

For oppdatert informasjon om personer som kan ha høyere risiko for alvorlig forløp av covid-19, se [Folkehelseinstituttets nettsider](#).

Retten bør om mulig legge til rette for fjernmøter for personer i risikoutsatte grupper.

Meddommere som tilhører gruppen med høyere risiko for alvorlig forløp av covid-19 må varsle domstolen tidligst mulig. Det er ikke grunnlag for å nekte noen å stille dersom de ønsker det. Omtrekk gjøres ved tilfeller der det er nødvendig å redusere smitterisiko for meddommere. Vanlige forfallsregler gjelder.

Medarbeidere som tilhører grupper med [høyere risiko](#) for alvorlig forløp av covid-19 kan vurderes individuelt med tanke på tilrettelagt arbeid. Medarbeidere dette er aktuelt for, bes innhente legeerklæring slik at arbeidsgiver får nødvendige anbefalinger fra lege i tilretteleggingsarbeidet.

Sjekkliste for godt smittevern

Tiltak
Overordnet ansvar for ledelsen i domstolene
Opplæring av ansatte ved at de gjøres kjent med innholdet i denne veilederen
Informasjon til brukere/besøkende om nye rutiner og hvordan smittevern er ivaretatt
Lage plan for hygienetiltak og renhold
Opprette dialog med eventuelle ansatte og aktører som er i risikogruppe og som kan ha behov for tilrettelegging
Syke personer skal ikke møte i domstolene
Ingen adgang til domstolen ved sykdom, selv ved milde symptomer.
Forlat domstolen ved plutselig sykdom, og sørg for nødvendig varsling og forsvarlighet.
God hygiene
Plan for renhold inkludert hyppighet og metode
Sikre at det er nok såpe og tørkepapir tilgjengelig ved alle håndvaskstasjoner og toaletter
Vask hendene ofte og grundig
Host og nys i papirlommetørkle eller i albukroken
Forsterk renholdet på utsatte områder/felles berøringsoverflater (servantkraner, dørhåndtak, gelendre, bordplater, armlener, vitneboks, tolkerom)
Henge opp plakater om håndvaskrutiner og hostehygiene
Plassere alkoholbasert desinfeksjon der ikke håndvask er tilgjengelig
Redusert kontakt mellom personer (parter, aktører og vitner)
Hold minst en meters avstand mellom personer, gjerne mer (uavhengig av posisjon)
Lag en plan for riktig avstand i fellesarealer, særlig der det kan være trengsel
Vurdere ulike oppmøtetid
Begrens antall tilstedeværende personer til kun de nødvendige
Vurdere antall saker pr dag utfra antallet personer med fysisk oppmøte og domstolens mulighet til å overholde smitteverntiltakene, spesielt avstandskrav og renhold
Plan for avstand mellom personer (minst en meter) og hygienetiltak ved måltider/i kantine

Utgitt av Folkehelseinstituttet
Juni 2020
Postboks 222 Skøyen
NO-0213 Oslo
Telefon: 21 07 70 00
Rapporten kan lastes ned gratis fra
Folkehelseinstituttets nettsider www.fhi.no